

สอยมะเขือกิน

โดย นายพงษ์ศักดิ์ แก้วศรี

คำว่า “สอยมะเขือกิน” เมื่อใครฟังแล้วยังเกิดความสงสัยว่า ต้นมะเขือที่มีอยู่ตามท้องตลาด หรือที่ปรากฏในเมนูอาหารต่าง ๆ และที่ปลูกกันในภาคเกษตรกรรม ล้วนแล้วแต่มีลักษณะของต้นที่ไม่สูงมากนัก สามารถเก็บได้ผลผลิตได้โดยง่าย แทบไม่ต้องใช้ไม้สอย และจากนิทานโบราณหรือคำพูดที่ยังคุ้นหูอยู่ว่า พืชผัก

ต่าง ๆ ของประเทศไทยนั้น บางชนิดถึงต้องใช้ไม้สอยในการเก็บ แต่ในยุคปัจจุบันนี้ การวิวัฒนาการด้านการเกษตร ในด้านการปรับปรุงพันธุ์พืช โดยนักปรับปรุงพันธุ์จะปรับปรุงพันธุ์เพื่อให้ขนาดของลำต้นหรือทรงพุ่มของลำต้นพืชให้มีขนาดเล็กและเกษตรกรหรือผู้ที่ปลูกสามารถจัดการหรือเก็บผลผลิตได้อย่างสะดวก และนอกจากการปรับปรุงพันธุ์กรรมของนักปรับปรุงพันธุ์กรรมแล้ว ต้นพืชสามารถมีวิวัฒนาการของตัวเองเพื่อสามารถอยู่รอดในธรรมชาติได้ และสามารถกระจายพันธุ์ได้เพื่อความคงอยู่ต่อไปของพันธุ์กรรมนั้น ๆ เช่น วิวัฒนาการด้านลำต้นให้มีความแข็งแรงทนทานต่อการทำลายของสิ่งแวดล้อม การผลิตผลและมีจำนวนของเมล็ดค่อนข้างมาก การมีหนามของใบและลำต้นเพื่อป้องกันการเข้าทำลายของศัตรูต่าง ๆ เป็นต้น

มะเขือต้น หรือชื่อวิทยาศาสตร์ คือ *Solanum wrightii* Benth จัดอยู่ในวงศ์ Solanaceae (พริก, มะเขือ) จัดเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ลำต้นสูง 3-5 เมตร ทรงพุ่มมีลักษณะแผ่กว้าง ใบเป็นใบเดี่ยวออกเรียงสลับ รูปไข่กว้าง ปลายใบแหลม โคนเบี้ยว ขอบใบเว้าหลายแห่ง แผ่นใบด้านบนมีขนแข็ง ด้านล่างมีขนนุ่ม ใบ ดอก ออกเป็นช่ออยู่บริเวณกิ่งหรือปลายยอด แต่ละช่อประกอบด้วยดอกย่อย 7-10 ดอก มีกลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก โคนเชื่อมกันปลายแผ่และแยกเป็นกลีบดอก 5 กลีบ ช่วงแรกกลีบดอกจะเป็นสีม่วงแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีขาว ดอกเมื่อบานเต็มที่เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 4-7 เซนติเมตร มีเกสรตัวผู้ 5 อัน ผล รูปทรงกลม มีจำนวนเมล็ดค่อนข้างมาก สามารถออกดอกได้ตลอดปี ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด

การอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและการใช้ประโยชน์ เป็นวิธีการหนึ่งในการช่วยให้คงอยู่ของสายพันธุกรรมพืชที่มีความหลากหลายและที่เอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละสายพันธุกรรม และมนุษย์สามารถนำพืชเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในต่าง ๆ มากมาย เช่น เป็นยาใช้ในการรักษาอาการต่าง ๆ เป็นอาหาร ใช้เป็นเครื่องสักราระไนพีธีกรรมต่าง ๆ ใช้ปลูกพืชไว้เป็นสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น จากประโยชน์ที่กล่าวมานั้น ทำให้หน่วยงานด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและการใช้ประโยชน์ ประจำสถานีวิจัยลำตะคองได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ระยะยาวในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

โดยการจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ (Seed Bank) เพื่อเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืชในรูปแบบเมล็ดพันธุ์ไว้สำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

